

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 833

van **ANN DE MARTELAER**

datum: 19 juni 2023

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Gebruik van vuurkorven - Impact op de gezondheid

Op de [website van de Vlaamse Milieumaatschappij](#) (VMM) lezen we dat het gebruik van een vuurkorf of vuurschaal is toegelaten.

De avond afsluiten rond een vuurkorf brengt gezelligheid. In buurten met een dichte bebouwing kan de rook van de vuurkorf echter tot overlast leiden. Buren moeten hun vensters dichthouden om te voorkomen dat rook hun huis (slaapkamers) vult. Bij warm weer is het zeker niet aangenaam om met gesloten vensters te moeten slapen.

Bronnen ([Vuurkorven zijn een ramp voor onze longen | VRT NWS: nieuws](#)) stellen dat de uitstoot van een vuurkorf te vergelijken is met een open haard, een type houtverbranding waarbij de hoogste uitstoot optreedt.

Fijnstofdeeltjes kleiner dan 0,01 millimeter komen na het inademen diep in de longen terecht. Ze brengen in de longen een ontstekingsreactie op gang. Dat kan leiden tot luchtwegklachten zoals een astma-aanval, benauwdheid of hoesten.

1. Erkent de minister dat de fijnstofdeeltjes van vuurkorven een gezondheidsimpact kunnen hebben bij omwonenden?
2. Is de minister van plan maatregelen te nemen die leiden tot een reductie van de mogelijke gezondheidsrisico's bij gebruikers en omwonenden? Zo ja, welke maatregelen? Zo niet, waarom niet?

**Vlaams
Parlement**

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 833 van 19 juni 2023

van **ANN DE MARTELAER**

1. Het is inderdaad zo dat fijnstofdeeltjes de gezondheid rechtstreeks kunnen schaden, hoe fijner de deeltjes hoe dieper ze in de longen kunnen doordringen en hoe schadelijker het effect. Houtstook kan echter ook veel hinder veroorzaken, met stress en bijhorende onrechtstreekse gezondheidsschade als gevolg. Het is in warme dagen inderdaad niet aangenaam om met gesloten ramen te moeten slapen, maar ook op minder warme dagen is het belangrijk de ramen te kunnen openen om je woning te kunnen ventileren en verluchten om een gezond binnenklimaat te kunnen garanderen¹. Bovendien is het gesloten houden van ramen en deuren door het toenemende aantal wooneenheden met balansventilatie geen garantie meer om de houtrook buiten te houden. Het maatschappelijk draagvlak voor houtstook wordt bijgevolg steeds kleiner, er zijn bijvoorbeeld ook steeds meer gemeentes die geen kerstboomverbranding meer organiseren.

Voor de volledige gezondheidseffecten verwijs ik naar de "fiches gezondheidseffecten" die je kan vinden aan de rechterkant van volgende webpagina: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/gezonde-publieke-ruimte>

Ook de website van VMM bevat een item over de gezondheidseffecten: [Blootstelling en gezondheidseffecten fijn stof – Vlaamse Milieumaatschappij \(vmm.be\)](https://www.vmm.be/nl/over-vmm/onderwerpen/blootstelling-en-gezondheidseffecten-fijn-stof)

2. Op 22 september 2021 heeft de World Health Organization (WHO) nieuwe advieswaarden voor de luchtkwaliteit uitgebracht. De advieswaarden (jaargemiddelde concentratie) zijn flink naar beneden bijgesteld ten opzicht van de advieswaarden uit 2005.

PARAMETER	GRENSWAARDE	2005	Nieuw 2021
Stikstofdioxide (NO ₂)	40 µg/m ³	40 µg/m ³	10 µg/m ³
Fijnstoffractie PM ₁₀	40 µg/m ³	20 µg/m ³	15 µg/m ³
Fijnstoffractie PM _{2,5}	25 µg/m ³	10 µg/m ³	5 µg/m ³

De regelgeving rond verbranding in open lucht valt weliswaar onder de bevoegdheid van collega minister Demir. Wij kunnen daarrond zelf geen regelgeving opstellen. Lokale besturen zijn wel vrij om bijvoorbeeld via het politiereglement strengere regels uit te vaardigen, bijvoorbeeld een stookverbod op dagen met slechte weersomstandigheden.

We sensibiliseren wel rond houtstook. De Vlaamse overheid sloot enkele jaren geleden een Green Deal met Agoria en meer dan 20 andere partners, waaronder de VMM, om de problematiek van de huishoudelijke houtverwarming aan te pakken².

Daar zijn materialen uit voortgekomen die zeker de goede richting uit gaan, het betreft zowel eindproducten als beleidsvoorbereidend onderzoek als kennisopbouw. We helpen die materialen te verspreiden en te sensibiliseren naar burgers en gemeenten en intermediairs toe, we doen dit niet rechtstreeks maar sturen daarvoor de MMK's

¹ <https://www.zorg-en-gezondheid.be/binnenmilieu>

² <https://omgeving.vlaanderen.be/green-deal-huishoudelijke-houtverwarming>

(medisch milieukundigen) van de Logo's (Lokaal Gezondheidsoverleg) aan. Bijvoorbeeld via de Actieweek 'Gezond Binnen, ook in de winter'³.

Dit alles gaat weliswaar grotendeels over houtstook binnen maar de hinder/gezondheidseffecten/principes/sensibiliseringsnoden zijn vergelijkbaar met deze van houtstook buiten.

In het artikel van de VRT dat wordt aangehaald, werd ook verwezen naar de niet-uitlaatmissies van wegverkeer:

"Niet toevallig wijst een recent artikel in het topblad Nature op de noodzaak iets te doen aan emissiebronnen die op dit moment weinig aangepakt worden, waarbij specifiek houtstook en niet-uitlaatmissies van verkeer (stofdeeltjes door slijtage van banden, remmen en de weg) genoemd worden."

Naast houtstook lijkt het dus even zinvol om ook die andere bron van gezondheidsschadelijk fijn stof aan te pakken, namelijk wegverkeer. Het aandeel niet-uitlaatmissies van PM_{2,5} bij het wegverkeer neemt jaar na jaar toe en maakt ondertussen bijna 3/4 van de PM_{2,5} uitstoot van wegverkeer uit⁴. Het antwoord op dat gezondheidsprobleem ligt niet zozeer in inzetten op elektrische wagens, want die zorgen ook voor niet-uitlaatmissies⁵. Wat hier wél helpt, is inzetten op het STOP-principe, aangevuld met deelmobiliteit⁶, en daar zijn, naast mobiliteits-, milieu- en ruimtewinsten ook nog extra gezondheidswinsten te boeken, doordat mensen meer bewegen en er meer ruimte is voor ontmoeting. Ik integreer dit in mijn beleid onder de noemer Gezonde Publieke Ruimte, waar we samen met andere beleidsdomein en beleidsniveaus werken aan een gezondere leefomgeving op meerdere vlakken en zo win-wins op meerdere domeinen trachten te realiseren.

³ <https://www.vlaamselogos.be/content/actieweek-gezond-binnen-ook-de-winter>,
<https://www.vlaamselogos.be/content/hout-het-gezond>

⁴ <https://www.vmm.be/sectoren/transport/uitstoot-van-luchtverontreinigende-stoffen>, mei 2023

⁵ Zie rapport "elektrische wagens" op <https://www.zorg-en-gezondheid.be/studies-en-rapporten-gezonde-publieke-ruimte#2>

⁶ Zie rapport "deelwagens" op <https://www.zorg-en-gezondheid.be/studies-en-rapporten-gezonde-publieke-ruimte#2>